

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS
S P R E N D I M A S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2011 m. liepos 7 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš posėdžio pirmininko ir pranešėjo Arūno Kaminsko, kolegijos teisėjų Mefodijos Povilaitienės ir Nijolės Šidagienės, sekretoriaujant Daliai Švilpienei, dalyvaujant pareiškėjos UAB „Reenergy“ atstovams Jovitui Elzbergui, Raimondui Petreikiui ir Dmitrijui Jaruševičiui, atsakovo Vilniaus visuomenės sveikatos centro atstovams Raimondui Vaidginui ir Robertui Petraičiui, atsakovo Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento atstovams Mindaugui Povilauskui ir Živilei Trinkūnaitei, trečiojo suinteresuotojo asmens VO „Lazdynų bendruomenės savivaldija“ atstovui Algirdui Jaruševičiui, viešame teismo posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo Juozo Jakavičiaus skundą atsakovui Vilniaus visuomenės sveikatos centrui dėl sprendimo panaikinimo (tretieji suinteresuotieji asmenys UAB „Reenergy“ (buvusi UAB „Regioninė komunalinių atliekų deginimo gamykla“), VšĮ „Gerosios vilties bendruomenė“ ir visuomeninė organizacija „Lazdynų bendruomenės savivaldija“) bei pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą atsakovui Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentui dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus (tretieji suinteresuotieji asmenys UAB „Cowi Lietuva“ (arba UAB „Cowi Baltic“), Vilniaus priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, Vilniaus visuomenės sveikatos centras, Kultūros paveldo departamentas prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lazdynų bendruomenės taryba, Lietuvos žaliųjų judėjimas, Vilniaus bendruomenių asociacija, Vilniaus regiono gyventojų bendruomenių aplinkos komitetas, Vilniaus miesto savivaldybės administracija).

Teismas, išnagrinėjęs bylą,

n u s t a t ė:

pareiškėjas Juozas Jakavičius su skundu kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Vilniaus visuomenės sveikatos centro (*toliau – Sveikatos centras*) 2009-12-28 sprendimą Nr. (12-30)-12.30-9 (*toliau – Sveikatos centro sprendimas*), kuriuo pritarta Regioninės komunalinių atliekų deginimo gamyklos (*toliau – Gamykla*) statybos poveikio aplinkai vertinimo (*toliau – PAV*) ataskaitai.

Nesutikimą su pritarimu PAV ataskaitai J. Jakavičius pagrindė tuo, kad ataskaitoje nėra atsakyta į daugelį visuomenės atstovų ir įgaliotų institucijų keliamų klausimų. Patikslintoje PAV ataskaitoje nurodoma, kad numatoma deginti išrūšiuotas atliekas, tačiau neregamentuojama, kas, kaip ir kur tas atliekas išrūšiuos. Nenumačius konkrečios atliekų rūšiavimo tvarkos, PAV ataskaitoje paliekama ir nerūšiuotų ar dalinai rūšiuotų atliekų deginimo galimybė, o tokiose atliekose bus gausu pavojingų atliekų: maitinimo elementų, gyvsidabrio lempų, įvairių chemijos gaminių ir t. t. Atsižvelgiant į tai, pateikta derinimui Gamyklos statybos PAV ataskaita yra klaidinanti, o jos derinimas – neteisėtas.

Pareiškėjo J. Jakavičiaus teigimu, Sveikatos centras pritaria, kad Vilniuje būtų papildomai sudeginama 185 tūkst. tonų nežinomos kilmės ir sudėties atliekų, suvežtų iš kitų regionų. Tokiu būdu, deginant atvežtines atliekas, Vilnius būtų teršiamas ne tik nuodingaisiais degimo produktais,

KOPIJA TIKRA

bet ir įvairiais virusais, bakterijomis ir kitais ligų sukėlėjais, suvežtais iš kitų regionų. Be to, iš PAV ataskaitos matyti, kad poveikis oro užterštumui buvo skaičiuojamas matematinėmis modelių (programos) pagalba, neatliekant konkrečių matavimų, kas rodo, jog išvada „aplinkos teršimo nebus“ tėra tik visuomenės klaidinimas. J. Jakavičius taip pat mano, kad Gamykloje atliekų deginimo temperatūra bus per žema.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir prie skundo pridėtuose dokumentuose pateiktais faktais bei aplinkybėmis, J. Jakavičius daro išvadą, kad Sveikatos centras, pritardamas tokiai PAV ataskaitai, neįvykdė savo funkcijų pagal kompetenciją, nes ignoravo žmonių sveikatai aktualius klausimus, kuriuos PAV ataskaitos rengėjams pateikė visuomenę atstovaujanti organizacija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regioninis aplinkos apsaugos departamentas (*toliau – RAAD*) bei visuotinai skelbiamas žinias apie atliekų tvarkymo būdą jas deginant žmonių sveikatai keliamą žalą. Sveikatos centro sprendimas priimtas pažeidžiant taisykles, turėjusias užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą, todėl turi būti panaikintas.

Sveikatos centras atsiliepine į pareiškėjo J. Jakavičiaus skundą nurodė, kad Gamyklos PAV ataskaitą nagrinėjo, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (*toliau – PAV įstatymas*) nuostatomis bei visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančiais teisės aktais, ir patikrino, ar PAV programoje bei ataskaitoje išsamiai išnagrinėti Sveikatos centro kompetencijai priklausantys klausimai. Išnagrinėjęs pateiktą Gamyklos poveikio aplinkai vertinimo programą (*toliau – PAV programą*), Sveikatos centras teikė motyvuotus reikalavimus ataskaitos rengėjui – UAB „Cowi Baltic“. Šios pastabos išdėstytos Sveikatos centro 2007-12-07 projektavimo dokumentų higieninės ekspertizės protokole Nr. 12-2632. Gamyklos PAV programai Sveikatos centras pritarė tik 2007-12-14, t. y. tik tada, kai ataskaitos rengėjas įvykdė visus motyvuotus reikalavimus ir papildė programą.

Sveikatos centras paaiškino, kad pirmą kartą gavęs Gamyklos PAV ataskaitą, 2008-09-02 raštu Nr. (12)-2-1964 kreipėsi tarnybinės pagalbos į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją. Sveikatos apsaugos ministerijos pavedimu Gamyklos PAV ataskaitą išnagrinėjo Valstybinis aplinkos sveikatos centras ir 2008-09-25 rašte Nr. S-01-12-943 pateikė pastabas bei pasiūlymus, į kuriuos visus buvo atsižvelgta nagrinėjant Gamyklos PAV ataskaitą. Remiantis šiais pasiūlymais ir rekomendacijomis, ataskaitos rengėjas UAB „Cowi Baltic“ buvo įpareigotas papildomai išsamiai įvertinti tam tikrus faktorius, susijusius su Gamyklos poveikiu aplinkai. Sveikatos centras tris kartus teikė motyvuotus reikalavimus ataskaitos rengėjui UAB „Cowi Baltic“. 2008-11-25 Sveikatos centras taip pat iniciavo tarpžinybinį PAV subjektų, PAV dokumentų rengėjų ir PAV užsakovų bei Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos atstovų pasitarimą dėl Gamyklos, kuriame nuspręsta papildyti PAV ataskaitą, sprendžiant atliekų rūšiavimo, eismo organizavimo ir intensyvumo bei kitus aktualius klausimus. Gamyklos PAV ataskaitai Sveikatos centras 2008-12-24 projektavimo dokumentų higieninės ekspertizės protokolu Nr. 12-(a)-16 pritarė tik tada, kai ataskaitos rengėjas įvykdė visus motyvuotus reikalavimus ir papildė ataskaitą trūkstamais skaičiavimais bei duomenimis.

Nurodė, kad vėliau, PAV ataskaitą patikslinus, ji buvo teikta Sveikatos centrui vertinti pakartotinai. Sveikatos centras, išnagrinėjęs pakartotinai pateiktą patikslintą PAV ataskaitą ir įvertinęs Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos teiktas pastabas, 2009-11-03 raštu Nr. (12-30)-12.30-5 PAV ataskaitai dėl eilės pastabų nepritarė ir inicijavo PAV ataskaitos aptarimą dalyvaujant Lietuvos žaliųjų judėjimo, UAB „Regioninė komunalinių atliekų deginimo gamykla“, UAB „Cowi Baltic“, Vilniaus miesto savivaldybės, RAAD bei visuomenės atstovams. Pasitarime nutarta siūlyti PAV ataskaitos rengėjui papildyti ir pataisyti ataskaitą pagal Sveikatos centro teiktas pastabas. Taigi, tik išnagrinėjęs 2009-12-14 Sveikatos centrui pakartotinai pateiktą pataisytą PAV ataskaitą, taip pat įvertinus atsakymus į Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2009-12-21 rašte Nr. S-2987 ir Valstybinio aplinkos sveikatos centro rašte 2009-12-18 Nr. S-01-12-1489 pateiktas pastabas, Sveikatos apsaugos ministerijoje 2009-12-23 pasitarime apsvarsčius papildytą ir patikslintą informaciją, šiai PAV ataskaitai buvo pritarta Sveikatos centro 2009-12-28 sprendimu.

UAB „Regioninė komunalinių atliekų deginimo gamykla“ (*dabar ir toliau – UAB*

KOPIJA TIKRA

„Reenergy“), kaip trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepime į pareiškėjo J. Jakavičiaus skundą su skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą, pabrėždama, kad Vilniuje planuoja įrengti modernią, griežtus Europos Sąjungos aplinkosaugos reikalavimus atitinkančią, komunalinių atliekų deginimo gamyklą, kurioje numatyta gaminti šilumos ir elektros energiją.

UAB „Reenergy“ į kiekvieną J. Jakavičiaus skundo argumentą pateikė išsamų paaiškinimą.

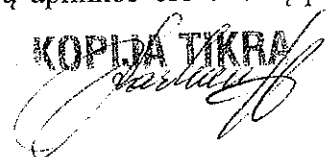
Dėl atliekų rūšiavimo pabrėžė, kad PAV ataskaitoje yra nagrinėjamos dvi alternatyvos: komunalinės atliekos po pirminio rūšiavimo ir komunalinės atliekos po antrinio rūšiavimo. Pirmoji atitinka blogiausią situaciją, jeigu nebus įgyvendinti atliekų tvarkymo planai, o antroji – jeigu bus įgyvendinti. Įrenginio techninės charakteristikos leidžia deginti mišrias komunalines atliekas tiek nerūšiuotas po pirminio netinkamų deginimui atliekų atrinkimo, tiek po pirminio ir antrinio rūšiavimo. Tuo tarpu atliekų rūšiavimo klausimo sprendimas yra savivaldybių, bet ne atliekų tvarkymo, deginimo ar perdirbimo įmonių užduotis. Vienos planuojamos ūkinės veiklos organizatorius negali turėti įtakos kitų įmonių numatomoms veikloms ir negali būti už jas atsakingas. Šiuo atveju, UAB „Reenergy“ planuoja komunalinių atliekų deginimo gamyklos statybas ir ji yra atsakinga tik už gamyklą. PAV ataskaitoje priimtos prielaidos dėl atliekų rūšiavimo centrų įrengimo ar atskiro komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimo ir apdorojimo yra pagrįstas Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane pateiktais tikslais. Taigi, planuojamos ūkinės veiklos poveikis aplinkai turi būti vertinamas tik numatytose apimtyse ir kitų tvarkymo elementų nebuvimą ar nepakankamą jų įdiegimą esamoje atliekų tvarkymo sistemoje negalima vertinti šios PAV ataskaitos apimtyje, todėl J. Jakavičiaus skundas šioje dalyje nėra pagrįstas.

Dėl atliekų atgabenimo ir pateikimo į Gamyklą paaiškino, kad komunalines atliekas numatoma atvežti iš Vilniaus apskrities, taip pat jos gali būti atvežtos ir iš artimiausių kitų Lietuvos apskričių. Gamykloje numatoma energijos gamybai naudoti komunalines bei nepavojingas gamybines atliekas. Pavojingų atliekų deginimas šioje gamykloje apskritai nėra galimas. Vadovaujantis PAV įstatymu, PAV ataskaitos tikslas – nustatyti planuojamos ūkinės veiklos galimybes pasirinktoje vietoje, tačiau įstatymas nereglamentuoja naudojamų žaliavų šaltinių. Todėl UAB „Reenergy“ atkreipia dėmesį, kad nėra taip svarbu, iš kur komunalinės atliekos bus atgabentos, svarbu jas atgabenančio transporto galimo daryti poveikio aplinkai įvertinimas. Taip pat svarbu tai, kad Gamykloje nebus deginamos pavojingos aplinkai medžiagos, o numatomi Gamyklos maksimalūs gamybiniai pajėgumai yra planuojami, atsižvelgiant į Vilniaus apskrityje susidarantį komunalinių atliekų kiekį.

Dėl pavojingų atliekų buvimo komunalinėse atliekose paaiškino, jog, vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklių atliekų sąrašu, komunalinės atliekos yra įvardintos kaip nepavojingos. Buityje susidaro pavojingų atliekų, tačiau jų dalis bendroje komunalinių atliekų masėje yra nykstamai maža. Šių pavojingų atliekų surinkimas bei rūšiavimas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių nuostatas yra savivaldybių kompetencijos objektas. Nurodė, kad komunalinių atliekų deginimą reglamentuoja 2002-12-31 Aplinkos ministro įsakymas Nr. 699 „Dėl atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“ (*toliau – Įsakymas*), kuriame nėra reikalaujama nustatinėti deginamų atliekų sudėtį. Tačiau pabrėžė, kad bet kuriuo atveju į aplinkos orą išmetamų teršalų koncentracija iš komunalinių atliekų deginimo įrenginio negalės viršyti ribinių verčių, numatytų Įsakyme, nes tokie reikalavimai parengti, atsižvelgiant į Europos Sąjungos Parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. 2000/76/EB dėl atliekų deginimo nuostatas. Todėl J. Jakavičiaus samprotavimai apie tai, kad gamykloje bus deginamos kenksmingos ir pavojingos aplinkai ir žmonių sveikatai atliekos, yra nepagrįsti.

Dėl deginimo temperatūros dydžio pabrėžė, jog, atsižvelgiant į tai, kad komunalinės atliekos nėra priskiriamos prie pavojingų medžiagų, Gamykloje numatomos atliekų deginimo temperatūros minimalus leistinas dydis – 850°C yra nurodytas pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus, todėl J. Jakavičiaus skundas dalyje dėl temperatūros dydžio nepakankamumo yra atmestinas.

Dėl poveikio oro užterštumui skaičiavimo modelio paaiškino, kad PAV ataskaitoje aplinkos oro teršalų sklaida buvo skaičiuota, naudojant į Aplinkos ministerijos leidžiamų poveikio aplinkos orui vertinimui naudotinių modelių sąrašą įtrauktomis programomis: SELM^{GIS} ir VARSA. Skaičiavimas bei aplinkos oro kokybės esamos būklės vertinimas buvo atliktas, vadovaujantis daugeliu informacijos apie Vilniaus oro kokybę šaltinių. Specifinių aplinkos oro teršalų poveikio

KOPIJA TIKRA

aplinkos orui įvertinimui buvo naudoti 2 km spindulių veikiančių įmonių taršos parametrai bei teršalų kiekiai, gauti oficialiu raštu iš RAAD. Todėl J. Jakavičiaus teiginys apie tai, kad poveikis aplinkai buvo vertinamas tik pagal teorinius skaičiavimus, nenaudojant šiuolaikinių matavimo duomenų, yra nepagrįstas ir neteisingas.

Dėl visuomenės pastabų pastebėjo, kad visi visuomenės klausimai, kuriuos gavo PAV organizatorius bei rengėjas, o taip pat atsakinga institucija (RAAD), buvo išnagrinėti, atlikta jų analizė, parengti ir išsiųsti atsakymai visiems pateikusiems pastabas. PAV proceso metu buvo organizuoti du vieši susipažinimo su parengta bei patikslinta ataskaita susirinkimai, kurių metu buvo atsakyta į užduotus klausimus dėl planuojamos Gamyklos statybų. Aplinkos ministerija taip pat organizavo galutinės PAV ataskaitos pristatymą, kuriame buvo sudaryta galimybė dalyvauti bei užduoti rūpimus klausimus visuomenės atstovams. Be to, jau ankstyvojoje PAV proceso stadijoje PAV rengėjai susitiko su visuomenės atstovais, kartu su visuomenės atstovais dalyvauta TV ir radijo diskusijų laidose. Todėl UAB „Reenergy“ nėra suprantama, kodėl J. Jakavičius nurodo, kad nebuvo kalbama su visuomenės atstovais ir kad nebuvo kreipiamas dėmesys į jų klausimus ir mano, kad J. Jakavičiaus skundas šioje dalyje taip pat turi būti atmestas.

Dėl tariamų mokslininkų skleidžiamos informacijos apie atliekų deginimą paaiškino, kad daugelyje Europos šalių iki 2005 m. veikę atliekų deginimo įrenginiai turėjo atitikti kitas nei šiuo metu galiojančias higienines normas, todėl iki tol eksploatuotuose įrenginiuose susidarantys pavojingi atliekų degimo produktai buvo išvalomi mažesne apimtimi. Planuojant naujus atliekų panaudojimo energijos gamybai įrenginius, privalu vadovautis dar griežtesniais rodikliais, kurie yra nurodyti geriausio prieinamo gamybos būdo (GPGB) informaciniuose dokumentuose. To reikalauja Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės bei Lietuvoje patvirtinta TIPK leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės. Šie griežti reikalavimai atliekų jėgainėms užtikrina, kad įrenginiai nedarytų poveikio aplinkai bei žmonių sveikatai, t. y. neviršytų žmogaus sveikatai nepavojingų aplinkos kokybės rodiklių.

UAB „Reenergy“, be kita ko, atkreipė dėmesį, kad PAV ataskaitos derinimas yra tik vienas iš tarpinių etapų PAV ataskaitos tvirtinimo procese, todėl mano, kad Sveikatos centro sprendimas, kuriuo buvo patvirtinta PAV ataskaita, niekaip nepažeidžia pareiškėjo J. Jakavičiaus teisių ir teisėtų interesų, o reikalavimo teisės neturėjimas yra pagrindas pripažinti skundą nepagrįstu.

UAB „Reenergy“ savo skunde prašė teismo panaikinti RAAD 2010-11-09 sprendimą Nr. VR-1.7-1840 (*toliau – RAAD sprendimas*) ir įpareigoti RAAD priimti naują sprendimą, patvirtinant Gamyklos PAV ataskaitą. Skunde UAB „Reenergy“ paaiškino, kad ginčijamu sprendimu RAAD nusprendė, jog planuojama ūkinė veikla – Gamyklos Jočionių g. 13, Vilniuje, statyba, pagal pateiktą PAV – neleistina. Su tokiu RAAD sprendimu UAB „Reenergy“, kuri yra planuojamos Gamyklos statytoja, nesutinka, nes sprendimas pažeidžia jos teises ir teisėtus interesus bei teisės aktų reikalavimus.

UAB „Reenergy“ pabrėžė, kad RAAD sprendimas turi atitikti individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, t. y. turi būti motyvuotas, pagrįstas objektyviais duomenimis ir teisės aktų normomis. Tvirtina, kad RAAD sprendimas yra nemotyvuotas ir nepagrįstas.

Vadovaudamasi PAV įstatymo nuostatomis, UAB „Reenergy“ aiškina, jog priimant sprendimą dėl veiklos negalimumo, galimi tik tokie motyvai ir argumentai, kurie susiję su planuojamos veiklos neatitikimu teisės aktams ir (arba) leidžiamų neigiamo poveikio ribų viršijimu, jei tai yra objektyviai išmatuojama ir išreiškiamą palyginamaisiais dydžiais. UAB „Reenergy“ nėra aišku, kuo vadovaujantis RAAD priėmė sprendimą, kad planuojama veikla neleistina, kadangi sprendimo 11 punkte nurodomos aplinkybės neleidžia daryti tokios išvados. RAAD nepateikia nei vieno motyvo, kuris būtų susijęs su objektyviai išreikštu neleistinu neigiamu poveikiu ar nesilaikymu teisės aktų nustatytų reikalavimų. Sprendime pateikiami faktai, kurie neturi ir negali turėti esminės įtakos Gamyklos statybos galimybių nustatymui. Be kita ko, RAAD teiginiai yra subjektyvios prielaidos, kurių pagrįstumui patvirtinti nebuvo pateikta jokių įrodymų. Todėl daro išvadą, kad RAAD sprendimas yra nemotyvuotas ir neatitinka PAV įstatymo 2 str. 9 punkte bei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – VAI*) 8 straipsnyje tokiems sprendimams

KOPĖJA TIKRŲ
[Signature]

keliama reikalavimų ir turi būti panaikintas.

UAB „Reenergy“ teigimu, RAAD sprendime pateikiami argumentai yra paviršutiniški ir nekonkretūs, nepagrįsti įrodymais ir vertintini tik kaip subjektyvi nuomonė. RAAD sprendimo 11.1. punkte nurodoma, kad tokio sprendimo priėmimą įtakoja faktas, jog dalis visuomeninių organizacijų aktyviai prieštarauja Gamyklos statybai. UAB „Reenergy“ mano, jog norint nustatyti šio argumento pagrįstumą ir kokia realiai galima visuomenės įtaka priimamam sprendimui, svarbu išanalizuoti teisės aktais įtvirtintas visuomeninių organizacijų teises PAV procese. Teisės aktų nuostatų analizė, UAB „Reenergy“ teigimu, patvirtina, kad pagrindinės visuomenės teisės yra gauti informaciją bei teikti motyvuotus pasiūlymus. Pateikti pasiūlymai turi būti argumentuotai įvertinti, o pagal pagrįstus pasiūlymus gali būti taisoma PAV ataskaita. Tačiau motyvuoti pasiūlymai nėra įpareigojančio pobūdžio ir PAV subjektams nesukuria jokių pareigų būtinai atsižvelgti į pateiktus siūlymus ir (ar) prieštaravimus priimant sprendimus. Tik tais atvejais, kai visuomenės atstovai pateikia pagrįstus įrodymus, kad planuojama veikla neabejotinai pažeis teisės aktus ar normatyvinius reikalavimus, taip pat nors ir nepažeis konkrečiuose teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų, tačiau įtakos objektyviai išreikštų ir teisės aktais ginamų visuomenės ar jos atskirų narių teises ar teisėtus interesus, PAV subjektai privalo į tai atsižvelgti, patikrindami tokių įrodymų realumą. Šiuo atveju išreikštas tik dalies visuomenės narių subjektyvus prieštaravimas dėl Gamyklos statybos, kuris nėra pagrįstas jokiais faktais ir argumentais. Dalies Lazdynų, Karoliniškų ir Pilaitės seniūnijų gyventojų nepasitenkinimas negali būti priešpastatomas kitų Vilniaus miesto seniūnijų gyventojų nuomonei, taip pat visų Vilniaus miesto gyventojų interesui ir teisėtam lūkesčiui, kad komunalinės atliekos būtų panaudojamos tinkamai, išgaunant iš jų šilumos ir (ar) elektros energiją. Taigi RAAD, vadovaudamasis visuomenės nuomone ir nustatydamas, kad Gamyklos statyba neleistina, pasielgė neteisėtai, todėl priimtas sprendimas turi būti panaikintas. Be kita ko, RAAD nepateikė jokių įrodymų, kad visuomenė aktyviai prieštarauja Gamyklos statybai.

UAB „Reenergy“ teigimu, nėra pagrįstas jokiais faktais ir neatitinka tikrovės RAAD sprendimo 11.1. punkto argumentas, kad savivaldybė netinkamai atstovavo gyventojų interesus, kadangi nesurengė gyventojų apklausos ir klausimo nesvarstė savivaldybės taryboje. Atkreipė dėmesį, jog teisės aktuose nėra išskiriama savivaldos institucijų pareiga skelbti gyventojų apklausą ir (ar) tokio pobūdžio klausimus svarstyti taryboje. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (*toliau – Savivaldos įstatymas*) numato, kad apklausos gali būti skelbiamos savivaldybės gyventojų arba savivaldybės tarybos iniciatyva. Šiuo atveju nei visuomenė, nei savivaldybės tarybos nariai neišreiškė iniciatyvos skelbti gyventojų apklausą. Reikalavimo skelbti gyventojų apklausą nereikšė ir RAAD atstovai, patvirtinę PAV rengimo programą. Taigi, savivaldybės tarybai neatsirado pareiga priimti sprendimus dėl apklausos organizavimo. Be to, apklausos organizavimas yra tik vienas iš būdų, kuriuo užtikrinamas visuomenės dalyvavimas rengiant ir svarstant projektus. Be apklausų, gali būti organizuojami susirinkimai, sueigos, viešas peticijų nagrinėjamas bei kitaip skatinamos kitos pilietinės iniciatyvos formas. Šiuo atveju Vilniaus miesto savivaldybės tarybos Aplinkos komitetas organizavo susitikimą su gyventojais, o informacija apie PAV ataskaitos svarstymo eigą nuolatos buvo viešinama žiniasklaidoje ir internete. Taigi, negalima teigti, jog savivaldybė neatstovavo gyventojų interesų ir nesiėmė jokių teisės aktuose numatytų priemonių dėl visuomenės įtraukimo į PAV. Be to, PAV Įstatymo 8 str. 9 dalyje numatyta išimtis, pagal kurią savivaldybės tarybos sprendimas negali užkirsti kelio tolesniam planuojamos ūkinės veiklos vertinimo procesui tuo atveju, jeigu planuojama ūkinė veikla yra valstybinės reikšmės ir jos įgyvendinimas yra numatytas valstybės strateginiuose planuose, patvirtintuose Vyriausybės sprendimais. Ginčo atveju yra taikoma būtent ši išimtis, kadangi planuojama veikla numatyta Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane, Nacionalinėje energetikos strategijoje bei Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje. Pabrėžė, kad 2009-10-12 įvyko Vilniaus miesto savivaldybės tarybos Bendruomenės reikalų visuomeninės komisijos posėdis, kurio darbotvarkėje buvo svarstomas Gamyklos statybos klausimas, todėl RADD nurodyta aplinkybė, kad PAV klausimas nebuvo svarstytas taryboje, yra neatitinkanti tikrovės.

Nesutinka UAB „Reenergy“ ir su RAAD sprendimo 11.1 punkto argumentu, jog savivaldybei priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos buvo pažeistos Orhuso konvencijos 6 str. 8 dalies, 3 str., 2 str. 3 dalies nuostatos, nes šios normos nesukuria jokių naujų pareigų nei

KOPIJA TIKRA

savivaldybei, nei kitiems PAV subjektams. Nesant objektyviai išreikštų pareigų PAV subjektams, šie subjektai negali jų ir pažeisti. Be to, RAAD nenurodo nei vieno konkretaus argumento, kuris suponuotų nurodytą Orhuso konvencijos normų pažeidimą.

Visiškai nepagrįstais ir neatitinkančiais realybės UAB „Reenergy“ laiko ir RAAD sprendimo 11.2 punkto argumentus, kad pasirinkta Gamyklos statybos vieta grindžiama tik inžinerinių ir energetinių komunikacijų prieinamumu, nėra įvertintas vyraujantis pietvakarių krypčių vėjas, nešantis teršalus link Vilniaus miesto ir, kad pasirinkta vieta kelia didžiausią aplinkinių gyvenamųjų rajonų gyventojų emocinį nepasitenkinimą. Nurodė, kad PAV ataskaitos 6 skyriuje yra atliktas išsamus poveikio aplinkai bei visuomenės sveikatai vertinimas keturioms alternatyvioms jėgainės statybos vietoms. Atliekų jėgainės statybai vieta pasirenka iš daugelio galimų variantų. Atliekant PAV, nebuvo rasta argumentų, pagrindžiančių pasirinktos Gamyklos statybos vietos netinkamumą. Vienintelis svarstytinas argumentas yra aktyviai žiniasklaidoje viešintas Lazdynų bendruomenės protestas. Be to, pažymėjo, kad PAV yra skirtas įvertinti, ar konkrečioje vietoje galima planuojama veikla, ar ne. PAV metu nėra ieškoma idealiausia vieta planuojamai veiklai, vertinamas tik pasirinktos vietos ir konkretaus sklypo tinkamumas planuojamai veiklai, todėl PAV ataskaita nėra ir negali būti prilyginta galimybių studijai, vertinančiai geriausią vietą Gamyklai statyti.

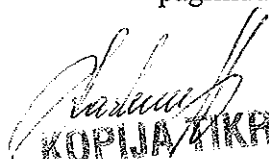
UAB „Reenergy“ nuomone, niekuo nepagrįstas RAAD teiginys, jog pasirinkta vieta kelia didžiausią aplinkinių gyvenamųjų rajonų gyventojų emocinį nepasitenkinimą. Šiuo atveju emocinis nepasitenkinimas nėra objektyvus ir pagrįstas, todėl negali būti vertinamas, nagrinėjant Gamyklos statybos galimybes.

Nesutinka UAB „Reenergy“ ir su RAAD sprendimo teiginiu, kad nepriklausomi ekspertai konstatavo nepakankamą savivaldybių ir planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus įdirbį su visuomene bei motyvuotos informacijos visuomenei nepakankamumą ir pabrėžė, kad nepriklausomi ekspertai nenustatė jokių pažeidimų, PAV proceso metu užtikrinant visuomenės teises. Vien tai, kad PAV procesas įstatymo leidejo nėra tobulai sureguliuotas, negali būti laikoma pagrindu pripažinti, jog PAV atliktas netinkamai, o Gamyklos statyba negalima.

Nepagrįstu UAB „Reenergy“ laiko ir RAAD sprendimo teigini, kad Vilniaus miesto savivaldybė netinkamai dalyvavo derinant PAV ataskaitą ir pabrėžė, kad visą laiką buvo laikomasi Vilniaus miesto savivaldybės administracijos aplinkos apsaugos skyriaus nuostatuose, patvirtintuose Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-08-21 įsakymu Nr. 40-1163 (*toliau – Aplinkos apsaugos skyriaus nuostatai*), nustatytos tvarkos, pagal kurią Vilniaus miesto savivaldybės administracijos aplinkos apsaugos skyrius derina įmonių ir bendrovių PAV programas ir ataskaitas. Tik įrodžius nuostatų neteisėtumą, būtų galima teigti, jog savivaldybės dalyvavimas PAV procese buvo netinkamas.

UAB „Reenergy“ teigimu, Gamyklos PAV programoje numatytas Vilniaus regiono komunalinių atliekų deginimas atitinka Stebėsenos komiteto nustatytą komunalinių atliekų tvarkymo regioną, kuris apima Vilniaus ir Utenos apskritis, todėl RAAD sprendimo teiginys, kad PAV ataskaitoje nurodoma galimybė deginti ne tik Vilniaus, bet ir kitų regionų (pvz.: Utenos) atliekas neatitinka PAV programoje nustatyto ataskaitos turinio ir joje nagrinėjamų klausimų ir yra nepagrįstas. Taip pat pabrėžė, kad Utenos apskritis PAV ataskaitoje atsirado tik todėl, kad RAAD reikalavo ją įtraukti į PAV ataskaitą. Be to, poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai vertinimo rezultatai dėl papildomo Utenos apskrities komunalinių atliekų kiekio nesikeičia, o transportas, atvežantis tokias atliekas, nedarytų jokio papildomo neigiamo poveikio aplinkai. Remiantis tuo, kas išdėstyta, Utenos apskrities paminėjimas PAV ataskaitoje nedaro jokios įtakos poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai vertinimo rezultatams ir negali būti laikomas pagrindu pripažinti Gamyklos statybas neleistinomis.

Dėl RAAD sprendimo argumento, kad UAB „Reenergy“ nepateikė jokių dokumentų, patvirtinančių komunalinių atliekų tiekimą Gamyklai, UAB „Reenergy“ paaiškino, jog PAV proceso metu sprendžiamas ne veiklos vystymo planas, o vertinamas planuojamos veiklos poveikis aplinkai. Šiam vertinimui nėra reikalingi įrodymai, patvirtinantys atliekų gavimą. Todėl RAAD nepagrįstai teigia, kad būtina pateikti dokumentus, patvirtinančius atliekų gavimą, bei neteisėtai tai laiko pagrindu nepritarti Gamyklos statybai.

KOPIJA / KRA

Apibendrindama skunde išdėstytus argumentus, UAB „Reenergy“ pabrėžė, kad RAAD nepateikė jokių objektyvių įrodymų, kurie leistų konstatuoti Gamyklos statybos negalimumą. Skunde nurodyti ginčijamo sprendimo trūkumai yra esminiai VAI 8 str. 1 ir 2 dalių reikalavimų pažeidimai, todėl RAAD sprendimas negali būti pripažintas teisėtu ir turi būti panaikintas.

Atsakovas RAAD atsiliepime į pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą su skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą, pabrėždamas, kad RAAD visapusiškai ir objektyviai įvertino planuojamos Gamyklos PAV ataskaitą ir 2010-11-09 priėmė motyvuotą ir pagrįstą sprendimą, kad Gamyklos statyba pagal pateiktą PAV ataskaitą yra neleistina. Pabrėžė, kad RAAD sprendimas priimtas, remiantis 5 pagrindiniais motyvais ir apie kiekvieną iš jų pasisakė atskirai.

RAAD nurodė, kad viso PAV proceso metu į RAAD bei kitas institucijas kreipėsi pavieniai asmenys, bendruomenės ir daugybė kitų organizacijų, išreikšdami aiškų nesutikimą dėl planuojamos Gamyklos veiklos. RAAD teigimu, nepaisant to, kad klausimas dėl planuojamos Gamyklos statybos savivaldos institucijoje buvo svarstomas, šio svarstymo metu nebuvo tinkamai atstovaujami gyventojų interesai, todėl priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos, nebuvo tinkamai užtikrintas vietos gyventojų tinkamas atstovavimas, o tai neatitinka Orhuso konvencijos 6 str. 8 dalyje, 3 str. 1, 2 ir 3 dalyje įtvirtintų reikalavimų. Pabrėžė, kad PAV įstatymo 8 str. 9 dalis šiuo atveju negali būti taikoma.

Antrasis motyvas – Gamyklai statyti pasirinkta vieta, kuri dėl Lietuvoje vyraujančio pietvakarių krypties vėjo, nešančio teršalus Vilniaus miesto link, kelia didžiausią aplinkinių gyvenamųjų rajonų gyventojų emocinį nepasitenkinimą, tačiau nėra pasiūlyta ši neigiamą poveikį aplinkai kompensuojančių priemonių.

Trečiasis motyvas yra tai, kad nepakankamą savivaldybių ir planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus įdirbį su visuomene bei motyvuotos informacijos visuomenei nepakankamumą, prieš pradėdant veiksmus dėl vietos parinkimo ir veiklos ekonominio bei aplinkosauginio naudingumo klausimais, konstatuoja PAV ataskaitą bei PAV procesą nagrinėję nepriklausomi ekspertai.

Ketvirtuoju sprendimo motyvu RAAD nurodo tai, jog netinkamą Vilniaus miesto savivaldybės dalyvavimą derinant PAV ataskaitą 2010-03-23 raštu Nr. 3-85 patvirtino ir Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje bei Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2009-12-15 pažymoje Nr. 4D2009/3-1335. Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje 2010-03-23 rašte, be kita ko, konstatuota, kad Aplinkos apsaugos skyriaus vedėjos 2009-10-13 raštas, kuriuo buvo pritarta PAV ataskaitai ir planuojamos veiklos galimybei, negali būti laikomas planuojamos ūkinės veiklos PAV subjekto (savivaldybės institucijos) išvada, kurią įpareigoja pateikti PAV įstatymas.

Galiausiai RAAD sprendimą grindžia tuo, jog PAV ataskaitoje netinkamai atsižvelgta į RAAD 2009-02-10 rašte Nr. VR-1.7-260 pateiktas pastabas. RAAD teigimu, poveikis aplinkai turėjo būti vertinamas, analizuojant tik Vilniaus regione, o ne ir kituose regionuose, susidarantių atliekų deginimą, todėl PAV ataskaita šiuo klausimu neatitinka programoje nustatyto ataskaitos turinio ir joje nagrinėjamų klausimų. Be to, nagrinėjant įtaką šiuo metu esamai regioninei atliekų tvarkymo sistemai, nepateikiami Vilniaus apskrities regioninės plėtros tarybos bei Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro akcininkų bei kitų atitinkamų institucijų sprendimai dėl planuojamos ūkinės veiklos, taip pat nei viena iš PAV ataskaitoje minimų regionų savivaldybių, nei regioniniai apskričių atliekų tvarkymo centrai nėra patvirtinę, kad tieks komunalines atliekas deginimui. Vilniaus apskrities savivaldybės nėra įgyvendinusios Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane numatytų atliekų surinkimo ir rūšiavimo sistemos priemonių.

RAAD atsiliepime taip pat atkreipė dėmesį, kad UAB „Reenergy“ skundo reikalavimas įpareigoti RAAD priimti naują sprendimą, patvirtinant Gamyklos PAV ataskaitą, suformuluotas juridškai ydingai, nes teismas tik nagrinėja ginčą, bet nekonstatuoja faktų, nedalyvauja procese.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos atsiliepime į pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą prašė teismo klausimą dėl skundo reikalavimų tenkinimo spręsti savo nuožiūra.

Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Cowi Lietuva“ atsiliepime į pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą su skundu sutiko, prašė skundą patenkinti, o RAAD sprendimą panaikinti kaip neteisėtą ir nepagrįstą. UAB „Cowi Lietuva“ mano, kad RAAD motyvai, dėl kurių priimtas

KOPIJA TIKRA

sprendimas dėl planuojamos Gamyklos galimybių vykdyti ūkinę veiklą pasirinktoje vietoje yra paviršutiniški, nepagrįsti ir neobjektyvūs. Sprendimas iš esmės yra neteisėtas, nes jame nepateiktas nei vienas motyvas, kuris būtų susijęs su objektyviai išreikštu neleistinu neigiamu poveikiu aplinkai ar nesilaikymu teisės aktų nustatytų reikalavimų.

UAB „Cowi Lietuva“ teigimu, RAAD teiginys, kad Vilniaus savivaldybė netinkamai atstovavo gyventojų interesus, neturi jokio juridinio pagrindo, leidžiančio įvertinti atstovavimo tinkamumą ir laikyti tai motyvu nepritari Gamyklos statybai. Pabrėžė, kad PAV dokumentų rengėjas dar programos derinimo su PAV proceso dalyviais stadijoje dalyvavo susitikimuose su visuomene Lazdynų bei Pilaitės seniūnijose, Seime, Vilniaus m. savivaldybėje, televizijos ir radijo laidose. Taip pat buvo parengtas ir susitikimuose su visuomenės, savivaldybės bei kitų valstybės institucijų atstovais dalinamas informacinis lankstinukas apie planuojamą Gamyklą ir PAV rezultatus. PAV procese buvo registruojamos visos (motyvuotos ir nemotyvuotos) pastabos ir pasiūlymai. Į motyvuotas visuomenės pastabas buvo atsižvelgta rengiant galutinę PAV ataskaitą. Visuomenės reikalavimu buvo papildomai išnagrinėtos dar 4 alternatyvios vietos Gamyklos statybai Vilniaus mieste aplinkosauginiu požiūriu, pateikta papildoma informacija apie technologinę įrangą bei procesus. PAV procese aktyviai dalyvavo ir savivaldybės tarybos atskirų frakcijų atstovai, Gamyklos statybos klausimas buvo svarstomas savivaldybės taryboje, Aplinkos apsaugos bei Bendruomenės reikalų komisijose. Be to, pažymėjo, kad planuojamos Gamyklos veikla yra numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginiuose planuose, o tokiais atvejais PAV įstatymo 8 str. 9 dalis nenumato galimybės savivaldybės tarybos sprendimais sustabdyti PAV procesą.

UAB „Cowi Lietuva“ mano, jog RAAD nepagrįstai teigia, kad dėl vyraujančio pietvakarių krypties vėjo teršalai nešami Vilniaus miesto link, dėl ko parinkta vieta Gamyklos statybai kelia didžiausią aplinkinių gyventojų emocinį nepasitenkinimą. Nurodė, jog atliekant PAV nebuvo rasta argumentų, pagrindžiančių pasirinktos Gamyklos statybos vietos netinkamumo sąsajos su daugiamečiu vėjo krypčių pasikartojimu Vilniaus mieste. Vertinant poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, nustatyta tvarka buvo įvertintas 2 km spinduliu veikiančių ir taršą įtakančių objektų įnašas pagal oficialias Aplinkos apsaugos agentūros ir RAAD išduotas oro teršalų fonines koncentracijas. Be to, apie planuojamos Gamyklos įtaką aplinkos oro kokybei ne kartą buvo diskutuota su visuomenės, savivaldybės atstovais susitikimuose, radijo ir televizijos laidose. Pateikusiems šį klausimą raštu, buvo išsamiai paaiškinta atsakymuose į laiškus.

UAB „Cowi Lietuva“ teigimu, RAAD nepagrįstai sprendime teigia, kad PAV procesą nagrinėję ekspertai pripažino nepakankamą savivaldybių ir planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus įdirbį su visuomene PAV procese bei motyvuotos informacijos teikimo visuomenei nepakankamumą, nes nepriklausomi ekspertai nenustatė esminių pažeidimų PAV proceso metu užtikrinant visuomenės teises.

Mano, jog RAAD nepagrįstai teigia, kad Vilniaus miesto savivaldybė netinkamai dalyvavo derinant PAV ataskaitą, nes visą laiką buvo laikomasi Nuostatuose įtvirtintos tvarkos, pagal kurią aplinkos apsaugos skyriaus dalyvavimas procese visada buvo laikomas tinkamu.

UAB „Cowi Lietuva“ teigimu, RAAD nepagrįstai teigia, kad PAV ataskaita neatitinka programoje nustatyto ataskaitos turinio ir joje nagrinėjamų klausimų. PAV programoje buvo įvardinta, kad Gamykla planuojama Vilniuje, tačiau nebuvo nurodyta, iš kokios teritorijos (savivaldybių, apskričių) bus atvežamos atliekos. PAV ataskaitoje buvo įvardinta, kad nagrinėjamas Vilniaus regiono, kurį turėtų sudaryti pagrindu Vilniaus apskrities, o taip pat greta esanti Utenos apskritis, susidarančių komunalinių atliekų panaudojimas energijai gauti. Rengiant PAV ataskaitą buvo atsižvelgiama į oficialius nacionalinius bei Europos Sąjungos sprendimus dėl atliekų naudojimo energijai gauti įrenginių statybos, taip pat į RAAD reikalavimus ir nurodymus. Gamyklos PAV programoje ir ataskaitoje numatytas Vilniaus regiono komunalinių atliekų deginimas atitinka Stebėsenos komiteto nustatytą komunalinių atliekų tvarkymo regioną, kuris apima Vilniaus ir Utenos apskritis. Be to, pažymėjo, kad Utenos apskrities atliekų tvarkymo Vilniaus jėgaineje galimybės paminėjimas PAV ataskaitoje nedaro jokios įtakos poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai vertinimo rezultatams, todėl tai negali būti laikoma pagrindu pripažinti, kad Gamyklos statyba

neleistina

KOPIJA TIKRA

UAB „Cowi Lietuva“ taip pat nesutinka su RAAD sprendimo teiginiu, kad būtina pateikti dokumentus, patvirtinančius atliekų gavimą ir mano, kad RAAD neteisėtai tai laiko pagrindu nepritari Gamyklos statybai. Pabrėžė, kad PAV proceso metu sprendžiamas ne veiklos vystymo planas, o vertinamas planuojamos veiklos poveikis aplinkai. Šiam vertinimui nėra reikalingi įrodymai, patvirtinantys atliekų gavimą.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Lazdynų bendruomenės taryba atsiliepime į pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą su skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą, pabrėždama, kad RAAD, nusprenddamas netvirtinti Gamyklos PAV ataskaitos, pasielgė teisėtai ir pagrįstai, nes vienas iš PAV proceso dalyvių – visuomenė, o mokslininkai – motyvuotai ir pagrįstai taip pat atmetė šią PAV ataskaitą. Akcentavo, kad Lietuvos gyventojai bei visuomeninės, politinės, profsajungų organizacijos, specialistai, mokslininkai pateikė pakankamai daug pagrįstų, motyvuotų argumentų, išvadų dėl numatomos vykdyti veiklos deginant atliekas numatomoje statyti Gamykloje, tačiau PAV dokumentų rengėja UAB „Cowi Lietuva“ šias pagrįstas visuomenės pastabas ignoravo. Atsižvelgiant į gyventojų ir organizacijų motyvuotus pasiūlymus, RAAD 2009-02-10 raštu Nr. VR-1.7-260 nurodė Gamyklos PAV dokumentų rengėjui UAB „Cowi Lietuva“ pataisyti PAV ataskaitą, tačiau visuomenei nebuvo pateikta jokio pagrįsto atsakymo į daugumą pateiktų motyvuotų pastabų.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Sveikatos centras atsiliepime į pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą informavo, kad jokio teisinio suinteresuotumo šioje byloje neturi.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Vilniaus miesto savivaldybės administracija (*toliau – ir Savivaldybės administracija*) atsiliepime į pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą nurodė, jog nesutinka su RAAD sprendimo teiginiu, kad Vilniaus miesto savivaldybė nesiėmė jokių teisės aktuose numatytų priemonių dėl visuomenės įtraukimo į procesą ir išsamiai išdėstė, kur ir kada visuomenei buvo suteikta galimybė susipažinti su parengta PAV ataskaita bei dalyvauti visoje PAV rengimo procedūroje. Pabrėžė, kad Vilniaus miesto savivaldybės iniciatyva visuomenė buvo informuota Gamyklos statybos klausimais, vadovaujantis PAV įstatymo nuostatomis bei galiojančiais teisės aktais, ką patvirtino ir nepriklausomi ekspertai atliktoje ataskaitoje.

Nesutinka Savivaldybės administracija su RAAD teiginiu, kad nebuvo surengta gyventojų apklausa, pabrėždama, kad PAV neįtvirtina savivaldybės institucijų pareigos skelbti gyventojų apklausą. Nurodė, kad Savivaldos įstatyme įtvirtinta, jog apklausos paskelbimo iniciatyvos teisė priklauso savivaldybės gyventojams ir savivaldybės tarybai. Šiuo atveju apklausos paskelbimo iniciatyvos teise nepasinaudojo nei visuomenė, nei savivaldybės tarybos nariai, nei RAAD atstovai. Neišreiškus valios surengti gyventojų apklausą, Vilniaus miesto tarybai neatsirado pareiga priimti sprendimo dėl apklausos organizavimo. Be kita ko, pabrėžė, jog nei jei būtų surengta gyventojų apklausa, gyventojų apklausos rezultatai yra tik patariamojo pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, padarė išvadą, kad Vilniaus miesto savivaldybė užtikrino visas teisės aktuose numatytas priemones, kad visuomenė būtų įtraukta į PAV ataskaitos svarstymo eigą, todėl negalima teigti, kad Vilniaus miesto savivaldybė neatstovavo gyventojų interesų ir nesiėmė jokių teisės aktuose numatytų priemonių dėl visuomenės įtraukimo į PAV.

Teismo nagrinėjimo metu UAB „Reenergy“ atstovai palaikė UAB „Reenergy“ skunde išdėstytus argumentus ir prašė skundą tenkinti, o su J. Jakavičiaus skundu nesutiko.

Teismo nagrinėjimo metu RAAD atstovai su UAB „Reenergy“ skundu nesutiko, nesutikimą grindė atsiliepime į pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundą išdėstytais motyvais, o dėl J. Jakavičiaus skundo prašė spręsti teismo nuožiūra.

Sveikatos centro atstovai su pareiškėjo J. Jakavičiaus skundu nesutiko, o dėl UAB „Reenergy“ skundo prašė spręsti teismo nuožiūra.

Trečiojo suinteresuoto asmens VO „Lazdynų bendruomenės savivaldija“ atstovas J. Jakavičiaus skundą palaikė ir prašė jį tenkinti, o UAB „Reenergy“ skundą prašė atmesti.

Byloje kilęs ginčas dėl Sveikatos centro sprendimo ir RAAD sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo. Šio ginčo dalykas – poveikio aplinkai vertinimo procesas, kuris buvo užbaigtas RAAD sprendimu neleisti Gamyklos statybos pagal pateiktą PAV ataskaitą.

The block contains a handwritten signature in black ink, which appears to be 'J. Jakavičius'. Below the signature is a rectangular stamp with the text 'KOPLIATIKR' in a bold, sans-serif font.

Byloje surinkti įrodymai patvirtina, kad UAB „Reenergy“ kreipėsi į UAB „Cowi Lietuva“ dėl PAV dokumentų parengimo. UAB „Cowi Lietuva“ parengė planuojamos statyti Gamyklos PAV programą (t. VI, b. l. 154-181). Apie parengtą PAV programą buvo paskelbta 2007-10-23 dienraščio „Lietuvos rytas“ priede „Sostinė“ (t. VI, b. l. 182), 2007-11-06 dienraštyje „Respublika“ (t. VI, b. l. 183) bei raštu informuoti besiribojančių su įmonės teritorija žemės sklypų savininkai ir naudotojai (t. VI, b. l. 184-190). PAV programą RAAD patvirtino 2008-05-21 (t. VI, b. l. 191). Po mėnesio, t. y. 2008-06-21, dienraštyje „Lietuvos rytas“ ir jo priede „Sostinė“ buvo paskelbta apie parengtą PAV ataskaitą (t. VI, b. l. 192-193). Apie parengtą PAV ataskaitą buvo pranešta Lazdynų, Panerių ir Pilaitės seniūnijoms bei Vilniaus miesto savivaldybei (t. III, b. l. 66-67).

2008-07-14 įvyko visuomenės susipažinimas su parengta planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaita, į kurią atvyko 40 visuomenės atstovų (t. III, b. l. 68-74). Motyvuoti (pagrįsti) prieš ir po viešo PAV ataskaitos pristatymo gauti visuomenės pasiūlymai buvo užregistruoti (t. III, b. l. 75, 86), atliktas jų įvertinimas (t. III, b. l. 76, 106-122) ir išsiųsti atsakymai pastabas ir pasiūlymus pateikusiems asmenims (t. III, b. l. 77-85, 123-143).

Planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitą įvertino Vilniaus apskrities viršininko administracija, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Kultūros paveldo departamentas, Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba (t. VI, b. l. 150-153). Šios institucijos Gamyklos statybai pritarė, pastabų turėjo tik Savivaldybės administracijos direktorius.

2009-04-17 RAAD organizavo atsakymų į pastabas dėl PAV ataskaitos aptarimą (t. VI, b. l. 194), kuriame nutarta, kad UAB „Cowi Lietuva“ turi pataisyti ir papildyti PAV ataskaitą bei pakartotinai ją suderinti su PAV subjektais ir su šia ataskaita papildomai supažindinti visuomenę (t. VI, b. l. 143).

Laikotarpiu nuo 2009 m. sausio mėnesio gautų visuomenės pastabų ir pasiūlymų įvertinimas dėl planuojamos Gamyklos buvo parengtas 2009-08-17 (t. III, b. l. 20-34). Papildomas viešas susipažinimas su pataisyta ir papildyta PAV ataskaita 2009-09-04 įvyko Vilniaus miesto savivaldybės patalpose (t. II, b. l. 194-200, t. III, b. l. 1-3). Apie šio susipažinimo laiką 2009-08-21 buvo pranešta dienraštyje „Respublika“ (t. VI, b. l. 195), o 2009-08-24 pranešta Vilniaus miesto savivaldybei, Verkių, Panerių, Vilkipėdės ir Naujosios Vilnios seniūnijoms (t. VI, b. l. 196).

2009 m. rugsėjo mėnesį gauti suinteresuotos visuomenės motyvuoti pasiūlymai dėl patikslintos planuojamos Gamyklos PAV ataskaitos buvo užregistruoti (t. II, b. l. 168 reversinė pusė), o 2009-12-21 UAB „Cowi Lietuva“ parengtas šių pasiūlymų ir pastabų įvertinimas (t. II, b. l. 144-166).

Patikslinta PAV ataskaita pakartotinai buvo pateikta vertinti PAV subjektams (Sveikatos centrui, Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai, Kultūros paveldo departamentui, Vilniaus apskrities viršininko administracijai, Savivaldybės administracijai). Sveikatos centras 2009-12-28 sprendimu Nr. (12-30)-12.30-9 (t. VII, b. l. 1-3) ir kiti minėti PAV subjektai PAV ataskaitai pritarė, planuojamai ūkinės veiklos galimybei neprieštaravo (t. VII, b. l. 4-7).

Patikslinta PAV ataskaita (t. V, b. l. 29-213, t. VI, b. l. 1-153) buvo pateikta pakartotiniam RAAD derinimui. 2010-02-02 RAAD savo internetiniame tinklalapyje paskelbė visuomenei apie nagrinėjamą Gamyklos PAV ataskaitą ir nurodė, kur galima su šia ataskaita susipažinti, nustatydamas datą, iki kurios visuomenė gali išsakyti savo nuomonę dėl PAV ataskaitos (t. VII, b. l. 8-10).

Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje 2010-03-23 raštu Nr. 3-85 informavo RAAD apie galimus Vilniaus miesto savivaldybės teisės aktų pažeidimus teikiant išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos ataskaitos ir prašė tai įvertinti priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos (Gamyklos statybų) galimybių (t. VII, b. l. 16-17).

PAV ataskaitai vertinti RAAD pasitelkė nepriklausomus ekspertus – kompaniją „CSD Ingenieure und Geologen AG“, kuri 2010-09-11 parengė „Vilniaus regioninės komunalinių atliekų deginimo gamyklos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, proceso ir dokumentų ekspertizės ataskaitą“ (toliau – *Ekspertizės ataskaita*) (t. VII, b. l. 28-113).

KOPIJA TIKRA

RAAD 2010-11-09 priėmė sprendimą Nr. VR-1.7-1840, kuriuo nusprendė, kad planuojama ūkinė veikla – Gamyklos statyba Jočionių g. 13, Vilniuje, – pagal pateiktą PAV ataskaitą yra neleistina (t. VII, b. l. 11-15).

Dėl Sveikatos centro sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas J. Jakavičius savo skunde ginčija Sveikatos centro 2009-12-28 sprendimą, kuriuo Sveikatos centras, veikdamas kaip planuojamos ūkinės veiklos – Gamyklos statybų – subjektas, atliko planuojamos statyti Gamyklos PAV ataskaitos vertinimą visuomenės sveikatai aspektu ir padarė išvadą, kad šiai ataskaitai ir planuojamos ūkinės veiklos galimybei pritaria.

Byloje esantys įrodymai patvirtina, kad Sveikatos centras, kaip PAV subjektas, pasinaudodamas PAV įstatymo 9 str. 5 dalyje suteikta teise pateikti motyvuotus reikalavimus, kad PAV dokumentų rengėjas papildytų ar pataisytų ataskaitą, tris kartus teikė motyvuotus reikalavimus ataskaitos rengėjui UAB „Cowi Lietuva“ (t. I, b. l. 87-94). Vėliau, PAV ataskaitą patikslinus, ji buvo pateikta Sveikatos centrui vertinti pakartotinai. Sveikatos centras, išnagrinėjęs pakartotinai pateiktą PAV ataskaitą bei įvertinęs Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie SAM teiktas pastabas, 2009-11-03 raštu Nr. (12-30)-12.30-5 dėl eilės pastabų PAV ataskaitai nepritarė (t. I, b. l. 106-107). UAB „Cowi Lietuva“ pataisytą PAV ataskaitą dar kartą pateikė Sveikatos centrui, tačiau šis, įvertinęs Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie SAM rašte ir Valstybinio sveikatos centro rašte teiktas pastabas, 2009-11-27 raštu Nr. (12-30)-12.30-8 PAV ataskaitai vėl nepritarė (t. I, b. l. 117-118). Tik išnagrinėjęs Sveikatos centrui pateiktą jau trečią kartą pataisytą PAV ataskaitą, ginčijamu 2009-12-28 sprendimu Sveikatos centras PAV ataskaitai ir planuojamos ūkinės veiklos galimybei pritarė.

Teismo vertinimu, nagrinėjant pareiškėjo J. Jakavičiaus reikalavimo teisėtumą ir pagrįstumą, svarbu išsamiai išanalizuoti PAV procedūrą, jos eigą, stadijas bei procedūroje dalyvaujančius subjektus ir jų tarpusavio santykius.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūra yra skirta tam, kad būtų nustatytas tokios veiklos poveikis aplinkai, t. y. numatomas aplinkos pokytis, kurio priežastys yra planuojama ūkinė veikla ir sprendžiama, ar tokia veikla yra leistina. PAV įstatymo 4 straipsnyje yra numatyti PAV vertinimo tikslai: nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai, gyvūnijai ir augalijai, dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, materialinėms vertybėms ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai; sumažinti planuojamos ūkinės veiklos neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir kitiems šio straipsnio 1 punkte išvardytiems aplinkos komponentams arba šio poveikio išvengti; nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje.

Pagal PAV įstatymo 5 straipsnį, PAV proceso dalyviai yra: atsakinga institucija – Aplinkos ministerija ar kita Vyriausybės įgaliota institucija; planuojamos ūkinės veiklos PAV subjektai: valstybės institucijos, atsakingos už sveikatos apsaugą, priešgaisrinę apsaugą, kultūros vertybių apsaugą, ir savivaldybių institucijos; planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas); PAV dokumentų rengėjas; visuomenė. To paties straipsnio 2 dalyje numatyta, jog PAV subjektai gali būti ir kitos šio straipsnio 1 d. 2 punkte nenurodytos valstybės institucijos, jei jas pakviečia dalyvauti atsakinga institucija ar jos pačios suinteresuotos dalyvauti poveikio aplinkai vertinimo procese ir atsakinga institucija, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos pobūdį, mastą ar vietos ypatumus, tam pritaria.

PAV proceso dalyvių funkcijos apibrėžtos PAV įstatymo 6 straipsnyje. Šiame straipsnyje numatyta, kad atsakinga institucija: koordinuoja PAV procesą; atlieka atranką, nagrinėja ir tvirtina programas, nagrinėja suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, motyvuotus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus, ataskaitas, PAV subjektų išvadas dėl programų, ataskaitų bei planuojamos ūkinės veiklos galimybių ir priima sprendimą; prireikus pasitelkia konsultantus. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) savo lėšomis atlieka šio įstatymo jam nustatytas PAV

KUPIJA UKRA

procedūras. PAV dokumentų rengėjas nustato, apibūdina ir įvertina planuojamos ūkinės veiklos galimą poveikį aplinkai, rengia programą ir ataskaitą bei atlieka šio įstatymo jam nustatytas PAV procedūras. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo subjektai pagal savo kompetenciją nagrinėja programas bei ataskaitas ir teikia išvadas dėl programų, ataskaitų bei planuojamos ūkinės veiklos galimybių. Visuomenė Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka teikia motyvuotus pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir šios veiklos galimo poveikio aplinkai.

Pagal PAV įstatymo 3 str. 5 dalį, planuojamos ūkinės veiklos PAV procesą sudaro: 1) atranka dėl PAV, PAV proceso dalyvių informavimas bei pranešimas visuomenei apie priimtą atrankos išvadą; 2) planuojamos ūkinės veiklos PAV programos rengimas, pranešimas visuomenei apie parengtą programą, derinimas ir tvirtinimas; 3) planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitos rengimas, derinimas ir viešas visuomenės supažindinimas; 4) sprendimo priėmimas ir PAV proceso dalyvių informavimas apie priimtą sprendimą.

PAV programos rengimo etapas yra labai svarbus, nes programa nustato ataskaitos turinį, joje nagrinėjamus klausimus. PAV įstatymo 4 str. 5-12 dalyse nustatyta PAV programos derinimo ir tvirtinimo procedūra, kurioje PAV subjektams numatyta teisė dėl PAV programos pateikti motyvuotas išvadas PAV dokumentų rengėjui. Nagrinėjamu atveju, PAV programos rengimo ir tvirtinimo procedūra buvo užbaigta, atsakingai institucijai (RAAD) 2008-05-21 patvirtinus PAV programą. PAV programa nėra ginčijama ar nuginčyta, todėl ja remiantis buvo rengiama PAV ataskaita.

PAV ataskaitos rengimo metu PAV subjektui suteikiamos teisės, nustatytos PAV įstatymo 9 str. 3-5 dalyse. Šios PAV nuostatos reglamentuoja, kad PAV dokumentų rengėjas pagal motyvuotus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus pateikia patikslintą ataskaitą PAV subjektams. Šie patikrina, ar ataskaitoje išsamiai išnagrinėti jų kompetencijai priklausantys ir programoje numatyti klausimai. PAV subjektai išnagrinėja ataskaitą ir per 20 darbo dienų nuo jos gavimo dienos savo motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių pateikia PAV dokumentų rengėjui. Numatyta, kad PAV subjektai turi teisę pateikti motyvuotus reikalavimus, kad PAV dokumentų rengėjas papildytų ar pataisytų ataskaitą. PAV dokumentų rengėjas turi papildyti ar pataisyti ataskaitą ir pakartotinai pateikti ją PAV subjektams. Šie ataskaitą išnagrinėja ir per 10 darbo dienų nuo jos gavimo dienos motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių pateikia PAV dokumentų rengėjui.

PAV įstatymo 10 str. 1 dalis nustato, jog atsakinga institucija, išnagrinėjusi ataskaitą, PAV subjektų išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių, argumentuotą suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, taip pat raštu gautus suinteresuotos visuomenės motyvuotus pasiūlymus, per 25 darbo dienas nuo ataskaitos gavimo dienos: teikia motyvuotus reikalavimus ataskaitą pataisyti ar papildyti arba priima sprendimą. Atsakingos institucijos priimtas teigiamas sprendimas galioja 5 metus nuo jo priėmimo dienos (PAV įstatymo 10 str. 6 d.). Jeigu atsakinga institucija priima sprendimą, kad planuojama ūkinė veikla dėl atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų pažeidimų ir (ar) galimo neigiamo poveikio aplinkai pasirinktoje vietoje neleistina, planuojama ūkinė veikla negali būti vykdoma (PAV įstatymo 10 str. 7 d.).

Išsamiai išanalizavęs PAV procedūrą reglamentuojančias įstatymo nuostatas, teismas daro išvadą, kad PAV subjektų atliekamas PAV ataskaitos vertinimas yra tik viena iš PAV proceso etapų sudedamųjų (tarpinių) dalių. Tai reiškia, kad PAV subjektų PAV įstatymo 9 str. 3-5 dalių nuostatų pagrindu atlikti veiksmai ir priimtos išvados realiai jokių pasekmių nesukuria. Kadangi visa PAV procedūra užbaigiama atsakingos institucijos (šiuo atveju RAAD) sprendimu pritarti arba nepritarti PAV ataskaitai ir planuojamos ūkinės veiklos galimybei, realias teises pasekmes būtent ir sukelia atsakingos institucijos sprendimas.

Pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (*toliau – ABTĮ*) 5 str. 1 dalį, kiekvienas suinteresuotas subjektas turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė ar įstatymų saugomas interesas. Šio įstatymo 5 str. 3 d. 1 punkte įtvirtinta, jog teismas imasi nagrinėti administracinę bylą pagal asmens arba jo atstovo, kuris kreipiasi, kad būtų apginta jo teisė arba įstatymų saugomas interesas, skundą ar prašymą. ABTĮ 22

ANDRIUS TIKRA

str. 1 dalyje numatyta, kad skundą (prašymą) dėl viešojo administravimo subjekto priimto administracinio akto ar veiksmo (neveikimo) turi teisę paduoti asmenys, taip pat kiti viešojo administravimo subjektai, įskaitant valstybės ir savivaldybių viešojo administravimo tarnautojus, pareigūnus ir įstaigų vadovus, kai jie mano, kad jų teisės ar įstatymų saugomi interesai yra pažeisti. Vadovaujantis šiomis teisės normomis, galima daryti išvadą, kad administraciniams teismams priskirta nagrinėti administracines bylas dėl viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų, taip pat veiksmų (neveikimo), darančių įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, teisėtumo. Kai skundžiamas aktas ar veiksmas akivaizdžiai jokių teisinių pasekmių nesukelia, jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektu. Nagrinėdamas skundus dėl teisinių pasekmių, negalinčių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir patenkinus skundą, asmens teisių ir pareigų apimtis (jo teisių ir pareigų bei įstatymo saugomų interesų gynimo požiūriu) nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008-09-25 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁵²⁵-540/2008; 2009-07-10 nutartis administracinėje byloje Nr. AS¹⁴⁶-391/2009; 2010-04-06 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁸²²-172/2010; 2010-10-22 nutartis administracinėje byloje Nr. AS¹⁴³-560/2010).

PAV įstatymo 15 str. 1 dalis nustato, kad ginčai dėl šio įstatymo taikymo, PAV subjektų išvadų, atsakingos institucijos išvadų ir sprendimų, šio įstatymo 8 str. 9 dalyje nurodyto savivaldybės tarybos sprendimo nagrinėjami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje įtvirtinta juridinių ir fizinių asmenų teisė apskusti PAV subjektų išvadas turi būti aiškinama sistemiškai, atsižvelgiant į ABTĮ 5 straipsnio ir 22 str. 1 dalies nuostatas. Teismo nuomone, aiškinant PAV įstatymo 15 straipsnio, ABTĮ 5 straipsnio ir 22 str. 1 dalies nuostatas sisteminiu teisės aiškinimo metodu, galima daryti išvadą, kad administraciniams teismams priskirta nagrinėti administracines bylas dėl PAV dalyvių priimtų teisės aktų, taip pat veiksmų, darančių įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, teisėtumo.

Kaip minėta, PAV įstatymo 9 str. 3-5 dalies pagrindu PAV subjektų, tame tarpe ir Sveikatos centro, išvados, yra tik vienas iš tarpinių etapų PAV ataskaitos tvirtinimo procese. PAV subjektų atliekamo PAV ataskaitų vertinimo tikslas – patikrinti, ar ataskaitoje išsamiai išnagrinėti PAV subjektų kompetencijai priklausantys ir programoje numatyti klausimai. Taigi, nepaisant to, kad PAV subjektų atliekamas PAV ataskaitų vertinimas yra viena iš PAV proceso sudedamųjų dalių, tačiau pačios PAV subjektų išvados niekaip nelemia fizinių ar juridinių asmenų teisių ir teisėtų interesų PAV srityje. Konkrečias teises pasekmes PAV srityje sukelia atsakingos institucijos priimtas teigiamas ar neigiamas sprendimas dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, akivaizdu, kad Sveikatos centro sprendimas, kuriame šis PAV subjektas pateikė išvadą dėl PAV ataskaitos PAV įstatymo 9 str. 3-5 dalyse tokiam subjektui suteiktų teisių ribose, yra tik tarpinis (procedūrinis) dokumentas, t. y. tik vienas iš aptariamų PAV procedūros, kurios pabaigoje paprastai priimamas konkretus teises pasekmes sukeliantis sprendimas, primamų sprendimų. Todėl toks Sveikatos centro sprendimo teisėtumas negali būti vertinamas pagal atskirą reikalavimą, t. y. tokia išvada negali būti savarankišku administracinės bylos dalyku. Pažymėtina, jog nesutikdamas su tokio pobūdžio procedūriniu sprendimu (išvada), pareiškėjas šio nesutikimo argumentus (bet ne savarankiškus reikalavimus) gali pareikšti įstatymų nustatyta tvarka ginčydamas galutinį atsakingos institucijos priimtą sprendimą dėl PAV ataskaitos. Būtent nagrinėdamas pastarąjį ginčą, teismas įvertins ir tokius tarpinius (procedūrinius) sprendimus, kaip pareiškėjo J. Jakavičiaus ginčijamas Sveikatos centro sprendimas, bei šiuo procedūriniu (tarpiniu) sprendimu (išvada) padarytų pažeidimų įtaką galutinio aptariamų PAV procedūros sprendimo teisėtumui.

Vadovaujantis ABTĮ 101 str. 1 punktu, nustačius, kad ginčijamas Sveikatos centro 2009-12-28 sprendimas (išvada) pareiškėjui J. Jakavičiui nesukelia konkrečių materialinių teisinių pasekmių, byla pagal J. Jakavičiaus skundą dalyje dėl reikalavimo panaikinti Sveikatos centro 2009-12-28 sprendimą nutraukta. Tai atitinka naujausią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką (2009-04-23 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸²²-578/2009, 2011-03-17 nutartis

KOBLIA TIKRO

administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-1238/2011, 2011-03-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-593/11, 2011-03-31 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-1004/11, 2011-03-31 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-393/11, 2011-01-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁷⁵-145/11).

Dėl RAAD sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

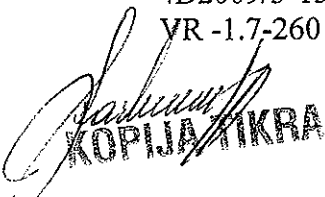
Remdamasis byloje esančiais įrodymais, teismas nustatė, kad RAAD 2010-11-09 priėmė sprendimą, kuriuo nusprendė, kad planuojama ūkinė veikla – Gamyklos Jočionių g. 13, Vilniuje, statyba – pagal pateiktą PAV ataskaitą neleistina. Su šiuo RAAD sprendimu nesutinka pareiškėja UAB „Reenergy“ ir prašo teismo šį sprendimą panaikinti bei įpareigoti RAAD priimti naują sprendimą patvirtinant Gamyklos PAV ataskaitą.

Iš ginčijamo RAAD sprendimo turinio ir pačio RAAD atsiliepimo į UAB „Reenergy“ skundą argumentų matyti, kad sprendimą nepritarti Gamyklos pagal pateiktą PAV ataskaitą statyboms RAAD grindžia iš esmės 5 pagrindiniais motyvais, kuriuos laiko esminiais ir pakankamais neigiamam sprendimui dėl PAV ataskaitos ir planuojamos Gamyklos statybos galimybių priimti. Pareiškėjos UAB „Reenergy“ teigimu, RAAD sprendimas yra nemotyvuotas, nes jį priimant buvo pažeistos pagrindinės taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, ir nepagrįstas, nes RAAD nepateikė jokių objektyvių įrodymų, kurie leistų konstatuoti Gamyklos statybos negalimumą. Atsižvelgiant į tai, svarbu nustatyti, ar RAAD, priimdamas ginčijamą sprendimą, laikėsi teisės aktų nustatytų reikalavimų, taip pat, ar sprendimas yra pakankamai motyvuotas ir pagrįstas, kaip to reikalauja tokio pobūdžio akto priėmimui taikytinos VAI 8 straipsnio nuostatos.

VAI 8 straipsnis nustato, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos, taip pat reikalauja, kad individualiame administraciniame akte turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos.

PAV įstatymo 10 str. 7 dalis nustato, jog jeigu atsakinga institucija priima sprendimą, kad planuojama ūkinė veikla dėl atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų pažeidimų ir (ar) galimo neigiamo poveikio aplinkai pasirinktoje vietoje neleistina, planuojama ūkinė veikla negali būti vykdoma. Šios nuostatos analizė leidžia daryti išvadą, kad planuojama ūkinė veikla gali būti neleistina tam tikroje vietoje dėl: 1) atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų pažeidimų; 2) dėl galimo neigiamo poveikio aplinkai pasirinktoje vietoje. Taigi, sistemiškai aiškinant VAI 8 straipsnio ir PAV įstatymo 10 str. 7 dalies nuostatas, galima darytina išvadą, jog tik įrodžius, kad planuojamos Gamyklos statybos neatitinka įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir (ar) gali kelti neigiamą poveikį aplinkai pasirinktoje vietoje ir tokias išvadas argumentuotai motyvavus bei pagrindus objektyviais duomenimis (faktais), atsakingos institucijos priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių pagal pateiktą PAV ataskaitą galima būtų laikyti teisėtu ir pagrįstu. Priešingu atveju, atsakingos institucijos sprendimas laikytinas nemotyvuotu bei nepagrįstu ir turi būti panaikintas.

Kaip minėta, RAAD sprendimą dėl Gamyklos statybos neleistinumo grindžia 5 pagrindiniais motyvais: 1) nebuvo užtikrintas tinkamas vietos gyventojų atstovavimas priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos; 2) Gamyklos statyboms pasirinkta vieta kelia didžiausią aplinkinių gyvenamųjų rajonų gyventojų emocinį nepasitenkinimą; 3) nepakankamą savivaldybių ir planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus įdirbį su visuomene bei motyvuotos informacijos visuomenei nepakankamumą, prieš pradėdant veiksmus dėl vietos parinkimo ir veiklos ekonominio bei aplinkosauginio naudingumo konstatuoja PAV ataskaitą bei procesą nagrinėję nepriklausomi ekspertai; 4) vieno iš planuojamos ūkinės veiklos PAV subjektų – Vilniaus miesto savivaldybės netinkamą dalyvavimą derinant PAV ataskaitą nurodo Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje 2010-03-23 raštu Nr. 3-85 bei Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2009-12-15 pažymos Nr. 4D2009/3-1335 išvadose; 5) PAV ataskaitoje netinkamai atsižvelgta į RAAD 2009-02-10 rašte Nr. YR-1.7-260 pateiktas pastabas.

KOPIJA TIKRA

Teismas daro išvadą, kad, vertinant RAAD sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą, būtina pasisakyti dėl kiekvieno RAAD sprendimo motyvo atskirai.

Dėl netinkamo atstovavimo vietos gyventojų interesams ir Orhuso konvencijos principu pažeidimo.

Visuomenės dalyvavimą PAV procese reglamentuoja PAV įstatymas. Visuomenės informavimą apie planuojamos ūkinės veiklos PAV vertinimo procesą ir jos dalyvavimą planuojamos ūkinės veiklos aplinkai vertinimo procese, visuomenės informavimo ir dalyvavimo procedūras, atsakingus už visuomenės informavimą asmenis, jų funkcijas nustato Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo proceso tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D1-370 (toliau – Aprašas).

Analizuojant PAV įstatymo 3 str. 5 d. 2 punkto ir 8 str. 5 dalies nuostatas, matyti, kad planuojamos ūkinės veiklos dokumentų rengėjas apie parengtą PAV programą turi informuoti visuomenę Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka. PAV ataskaitos rengimo etape visuomenė gali teikti motyvuotus pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV ir šios veiklos galimo poveikio aplinkai (PAV įstatymo 6 str. 5 dalis, Aprašo 31 p.). Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas pagal nustatytą formą turi parengti argumentuotą suinteresuotos visuomenės motyvuotų pasiūlymų įvertinimą ir raštu atsakyti motyvuotus pasiūlymus pateikusiems suinteresuotos visuomenės atstovams, kaip įvertinti jų pasiūlymai (Aprašo 33 p.). Atsižvelgiant į motyvuotus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus, pataisyta PAV ataskaita pateikiama planuojamos ūkinės veiklos PAV subjektams (Aprašo 34 p.). PAV įstatymo 9 str. 8 dalyje nustatyta, kad visi PAV proceso dalyviai planuojamos ūkinės veiklos PAV procedūrų vykdymo metu, iki atsakinga institucija priima sprendimą, turi teisę kreiptis į atsakingą instituciją ir PAV subjektus jų kompetencijos klausimais, raštu pateikdami informaciją dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras. Argumentuoti suinteresuotos visuomenės pasiūlymai PAV dokumentų rengėjo turi būti įvertinti ir šis įvertinimas kartu su PAV ataskaita pateiktas atsakingai institucijai (PAV įstatymo 9 str. 6 d.).

Administracinėje byloje surinkta ir aukščiau sprendime išsamiai išdėstyta faktinių duomenų visuma, kuri RAAD buvo pateikta su PAV ataskaita šios 6 priede, patvirtina, jog apie parengtą PAV programą, o vėliau ir apie PAV ataskaitą, visuomenė tinkamai buvo informuota spaudoje, pranešta su planuojamos ūkinės veiklos teritorija siejamoms seniūnijoms ir Vilniaus miesto savivaldybei. Vėliau, net kelis kartus vyko viešas visuomenės susipažinimas su parengta PAV ataskaita. Motyvuotus (pagrįstus) visuomenės pasiūlymus ir pastabas UAB „Cowi Lietuva“ registravo, juos vertino ir teikė atsakymus raštu pasiūlymus pateikusiems asmenims. Po 2009-04-17 RAAD organizuoto atsakymų į pastabas dėl PAV ataskaitos aptarimo, kuriame nutarta, kad UAB „Cowi Lietuva“ turi pataisyti ir papildyti PAV ataskaitą, ši ataskaita, kaip ir buvo reikalaujama, buvo taisoma ir pakartotinai teikiama derinti PAV subjektams, o 2009-09-04 įvyko dar vienas viešas susipažinimas su pataisyta ir papildyta ataskaita Vilniaus miesto savivaldybės patalpose. Po šio susirinkimo gauti suinteresuotos visuomenės motyvuoti pasiūlymai taip pat buvo registruojami ir vertinami ir jų pagrindu patikslinta ataskaita dar kartą teikiama vertinti PAV subjektams, o vėliau teikiama ir RAAD.

Vertinant RAAD sprendimo argumentą, kad Vilniaus miesto savivaldybė, kaip gyventojų interesus atstovaujanti vietos savivaldos institucija, nesiėmė jokių teisės aktuose numatytų priemonių dėl visuomenės įtraukimo į nurodytą procesą, nes šiuo klausimu nebuvo surengta gyventojų apklausa ir minėtas klausimas nebuvo svarstytas savivaldybės taryboje, visų pirma, pažymėtina, kad savivaldybės institucijos yra planuojamos ūkinės veiklos PAV subjektai, kurių teises ir pareigas PAV procese išsamiai apibrėžia PAV įstatymas. Šio įstatymo 6 str. 4 dalis nustato, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo subjektai pagal savo kompetenciją nagrinėja programas bei ataskaitas ir teikia išvadas dėl programų, ataskaitų bei planuojamos ūkinės veiklos galimybių. Kitose įstatymo normose šios funkcijos yra detalizuojamos, tačiau nėra išskiriama savivaldos institucijų pareiga skelbti gyventojų apklausą ar (ir) klausimą dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV svarstyti savivaldybės taryboje. Taigi, jau vien tai, kad įstatymas neįpareigoja

savivaldybių institucijų atstovauti gyventojų interesus atliekant apklausą ar klausimą dėl planuojamos veiklos PAV svarstant taryboje, RAAD sprendimas šiuo aspektu laikytinas nepagrįstu, nemotyvuotu ir subjektyviu.

Orhuso konvencijos 6 str. 8 dalyje nustatyta, jog kiekviena šalis užtikrina, kad atitinkamame sprendime deramai atsispindėtų visuomenės dalyvavimo rezultatai. Įvertinęs paminėtas faktines aplinkybes, teismas daro išvadą, jog nėra pagrindo sutikti su RAAD sprendimo argumentu, kad nebuvo užtikrintas tinkamas vietos gyventojų atstovavimas priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos ir pažymi, kad visuomenės dalyvavimas PAV procese dėl Gamyklos statybų atsispindi PAV ataskaitos 6 priede, kuris yra neatsiejama PAV ataskaitos dalis. Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys, kad sąvoka „deramai atsispindėtų visuomenės dalyvavimo rezultatai“ neapibrėžia konkrečios formos, kaip visuomenės dalyvavimo rezultatai turi atsispindėti sprendime (šiuo atveju PAV ataskaitoje), todėl, net ir preziumuojant, kad ne į visas visuomenės pastabas buvo atsižvelgta taisant PAV ataskaitą ir ją papildant, konstatavus, kad PAV ataskaitos dokumentų rengėjas UAB „Cowi Lietuva“ registravo visus motyvuotus visuomenės pasiūlymus ir juos įvertino bei pateikė atsakymus raštu, nėra pagrindo išvadai, kad minėta Orhuso konvencijos nuostata buvo pažeista. Nenustatęs konkrečių teisės aktų nuostatų pažeidimų visuomenės informavimo procese, RAAD neturėjo pagrindo išvadai, kad nebuvo užtikrintas tinkamas vietos gyventojų atstovavimas, todėl šis RAAD sprendimo argumentas laikytinas nemotyvuotu ir nepagrįstu, todėl atmestinas.

Dėl Gamyklos statyboms pasirinktos vietos keliamo didžiausio aplinkinių gyvenamųjų rajonų gyventojų emocinio nepasitenkinimo.

Teismui pateikti įrodymai patvirtina, kad PAV ataskaitos 6 skyriuje yra atliktas išsamus poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai vertinimas keturioms alternatyvioms Gamyklos statybos vietoms. Atliekant alternatyvių vietų analizę buvo nustatyta, jog kiekviena iš alternatyvių vietų Gamyklos statyboms turi savų teigiamų ir neigiamų savybių, ir pasirinkta vieta Jočionių g. 13, Vilniuje, savo netinkamumu iš kitų vietų neišsiskyrė. Taigi, atliekant PAV, nebuvo rasta motyvuotų ir objektyvių argumentų, pagrindžiančių pasirinktos Gamyklos statybos vietos akivaizdų netinkamumą. Byloje nėra ginčo dėl fakto, jog, vertinant poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, nustatyta tvarka buvo įvertintas 2 km spinduliu nuo planuojamos Gamyklos statybos vietos veikiančių ir taršą įtakančių objektų įnašas pagal oficialias Aplinkos apsaugos agentūros ir RAAD išduotas oro teršalų fonines koncentracijas ir nustatyta, kad prie esamų vietos meteorologinių sąlygų visomis kryptimis suskaičiuotos teršalų požemio koncentracijos su fonu neviršys nustatytų ribinių verčių ir Gamykla reikšmingo (viršijančio norminius reikalavimus) neigiamo poveikio neturės.

Remdamasis byloje esančiais įrodymais ir atsižvelgdamas į tai, kad RAAD nepateikė teismui pareiškėjos UAB „Reenergy“ skundo argumentus šiuo aspektu paneigiančių įrodymų, t. y. nepateikė įrodymų, kurie galėtų būti pagrindu išvadai, kad Lietuvoje vyrauja pietvakarių krypties vėjas, kad šis vėjas neša teršalus Vilniaus miesto link, ir, kad būtent Jočionių g. 13, Vilniuje, Gamyklos statyboms pasirinkta vieta, o ne kuri kita alternatyvi vieta, kelia didžiausią aplinkinių gyvenamųjų rajonų gyventojų emocinį nepasitenkinimą, teismas daro išvadą, kad RAAD sprendimo motyvas šiuo aspektu laikytinas neobjektyviu ir nepagrįstu, todėl negali būti teisėtu pagrindu priimant neigiamą sprendimą dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos galimybių. RAAD atsiliepime į UAB „Reenergy“ skundą, atsikirdamas į pareiškėjos skundo argumentus dėl nesutikimo su šiuo motyvu, nurodo, kad planuojamos ūkinės veiklos objektų statyba pasirinktoje vietoje kelia didžiulį gyventojų nepasitenkinimą būsima kaimynystė, tačiau nėra pasiūlyta neigiamą poveikį socialinei aplinkai kompensuojančių priemonių. Pažymėtina, kad tokį argumentą dėl Gamyklos statyboms pasirinktos vietos keliamo didžiausio aplinkinių gyvenamųjų rajonų gyventojų emocinio nepasitenkinimo RAAD pateikė tik atsiliepime į skundą, tačiau pačiame ginčo sprendime šio motyvo argumentacija PAV įstatymo 2 str. 8 dalies ir 4 str. 2 dalies nuostatų reikalavimais nebuvo grindžiama, todėl toks RAAD aiškinimas laikytinas nepagrįstai išplėstu.

Dėl PAV ataskaitą ir procesą nagrinėjusių nepriklausomų ekspertų išvadų apie nepakankamą savivaldybių ir planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus įdirbį su visuomene bei motyvuotos informacijos visuomenei nepakankamumą, prieš pradėdant veiksmus dėl vietos parinkimo ir veiklos ekonominio bei aplinkosauginio naudingumo.

Teismui pateiktos Ekspertizės ataskaitos 9 skyriuje „Visuomenės informavimas – dalyvavimas“ nurodyta, kad „visuomenės informavimo oficialūs lygis atitinka Lietuvos teisės aktų reikalavimus: buvo rengta ir pristatyta PAV programa; pristatyta PAV ataskaita visuomenei kelis kartus“. Šios ataskaitos 10 skyriaus „Pasiūlymai išvadoms dėl Vilniaus regioninės komunalinių atliekų deginimo gamyklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir veiklos leistinumą poveikio aplinkai požiūriu pasirinktose vietose“ 6 punkte padaryta išvada, kad „PAV procese buvo įvykdyti reikalavimai dėl visuomenės dalyvavimo procese, tačiau vis dar labai trūksta informacijos tarp dalyvaujančių šalių. Ši spraga turi būti užpildyta ne PAV proceso rėmuose.“

Įvertinęs Ekspertizės ataskaitoje pateiktas ekspertų išvadas, teismas nepagrįstu laiko RAAD sprendimo motyvą, kad nepakankamą savivaldybių ir planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus įdirbį su visuomene bei motyvuotos informacijos nepakankamumą, prieš pradėdant veiksmus dėl vietos parinkimo ir veiklos ekonominio bei aplinkosauginio naudingumo, konstatuoja PAV ataskaitą bei procesą nagrinėję nepriklausomi ekspertai. Tokios išvados nepaneigia kiti byloje pateikti įrodymai. Esant išdėstytoms aplinkybėms, teismas sutinka su pareiškėjos UAB „Reenergy“ argumentu, jog vien tai, kad PAV procesas įstatymo leidėjo nėra tobulai sureguliuotas, negali būti pagrindu pripažinti, kad PAV atliktas netinkamai ir, kad dėl to Gamyklos statyba negalima. Kaip minėta, PAV įstatymas numato galimybę neleisti planuojamos ūkinės veiklos, tik jei konstatuojamas atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimas ar galimas neigiamas poveikis aplinkai pasirinktoje vietoje. Šiuo aspektu RAAD nenurodė nei vieno teisės akto, kurio pažeidimą konstatavo nepriklausomi ekspertai.

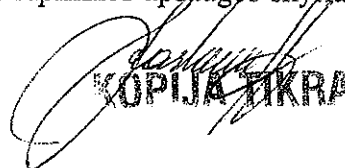
Dėl Vilniaus miesto savivaldybės netinkamo dalyvavimo derinant PAV ataskaitą.

Šį argumentą RAAD grindžia Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje 2010-03-23 rašte Nr. 3-85 ir Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2009-12-15 pažymoje Nr. 4D2009/3-1335 pateiktomis išvadomis. Vyriausybės atstovo 2010-03-23 rašte (t. XIX, b. l. 123-124) teigiama, jog tinkamas savivaldybės institucijų dalyvavimas derinant PAV ataskaitą galimas tik tada, kai išvadą dėl ataskaitos pateikia savivaldybės taryba arba savivaldybės administracijos direktorius. Todėl Vyriausybės atstovo nuomone, Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriaus vedėjos 2009-10-13 raštas Nr. A178-25(2.3.3-AD13) (t. VII, b. l. 7) negali būti laikomas planuojamos ūkinės veiklos PAV subjekto (savivaldybės institucijos) išvada, kurią įpareigoja pateikti PAV įstatymas. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2009-12-15 pažymoje (t. XIX, b. l. 128-133) dėl Savivaldybės administracijos netinkamo dalyvavimo derinant PAV ataskaitą suformuluoti tapatūs argumentai kaip ir Vyriausybės atstovo rašte.

PAV įstatymas nustato, kad planuojamos ūkinės veiklos PAV subjektai yra: valstybės institucijos, atsakingos už sveikatos apsaugą, priešgaisrinę apsaugą, kultūros vertybių apsaugą, ir savivaldybių institucijos. Vadovaujantis PAV įstatymo 6 str. 4 dalimi, PAV subjektai pagal savo kompetenciją nagrinėja programas bei ataskaitas ir teikia išvadas dėl programų, ataskaitų bei planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Nagrinėjamu atveju, išvadą dėl PAV ataskaitos ir planuojamos Gamyklos statybų, atlikdamas PAV įstatymo 6 str. 4 dalyje PAV subjektui, kaip PAV proceso dalyviui, priskirtas funkcijas, pateikė Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius. Ginčo dėl šio fakto byloje nėra. Šalių pozicijos skiriasi dėl to, ar Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius yra tinkamas savivaldybės atstovas tokiai išvadai teikti, ar tokią išvadą gali teikti tik savivaldybės taryba ir savivaldybės administracijos direktorius.

Savivaldos įstatymo 3 str. 3 dalis nustato, kad savivaldybės institucijos yra taryba ir administracijos direktorius (direktoriaus pavaduotojai). Tačiau šiuo aspektu pažymėtina, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius 2009-08-21 įsakymu Nr. 40-1163 yra patvirtinęs Aplinkos apsaugos skyriaus nuostatus, kurių 9.8 punkte nustatyta, kad Savivaldybės administracijos aplinkos apsaugos skyrius derina įmonių ir bendrovių PAV programas ir ataskaitas. Šie nuostatai yra specialusis teisės aktas Savivaldos įstatymo taikymo požiūriu, jie nėra pripažinti negaliojančiais, todėl nėra pagrindo jų taikymą laikyti neteisėtu. Esant išdėstytoms aplinkybėms, teismas daro išvadą, kad Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriaus išvada dėl PAV

KOPIJA TIKRA

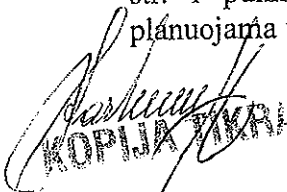
ataskaitos negali būti laikoma netinkama, todėl šis RAAD sprendimo argumentas laikytinas nepagrįstu ir yra atmestinas.

Dėl to, kad PAV ataskaitoje netinkamai atsižvelgta į RAAD 2009-02-10 rašte Nr. VR -1.7-260 pateiktas pastabas.

RAAD 2009-02-10 rašte Nr. VR-1.7-260 (t. XX, b. l. 143-150), adresuotame UAB „Cowi Baltic“, tarp kitų pastabų, be kita ko, yra nurodęs, kad: 1) vadovaujantis patvirtinta Gamyklos Vilniaus PAV programa, poveikis aplinkai turėjo būti vertinamas analizuojant tik Vilniaus regione susidariusių atliekų deginimą. PAV ataskaitoje pateikiami duomenys, pagal kuriuos numatoma deginti ir kitų regionų atliekas, todėl ataskaita neatitinka programoje nustatyto ataskaitos turinio ir joje nagrinėjamų klausimų; 2) PAV ataskaitoje neišnagrinėta planuojamo įgyvendinti atliekų tvarkymo būdo aplinkosauginė ir ekonominė įtaka šiuo metu esamai regioninių atliekų tvarkymo centrų sistemai. Reikalinga pateikti Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro akcininkų susirinkimo sprendimą bei Vilniaus apskrities regioninės tarybos sprendimą.

Dėl 1-osios RAAD rašte pateiktos pastabos, į kurią, RAAD teigimu, derinant PAV ataskaitą nebuvo atsižvelgta, dėl ko tokia atskaita negali būti tvirtinama, teismas daro išvadą, kad UAB „Reenergy“ savo skunde nurodo, jog PAV programoje buvo įvardinta, jog planuojama Gamykla, tačiau nebuvo nurodyta, iš kokios teritorijos bus atvežamos atliekos. Teismo vetinimu, RAAD, vadovaudamasis vien tuo, kad PAV programoje buvo įvardinta planuojama ūkinė veikla – Vilniaus regioninės komunalinių atliekų gamyklos statybos – neturėjo pagrindo daryti išvadą, kad PAV programoje buvo nurodyta galimybė deginti tik Vilniaus atliekas. Byloje nėra ginčo dėl fakto, kad PAV programoje nebuvo įvardinta teritorija, kurios atliekos planuojamoje statyti Gamykloje bus deginamos, todėl RAAD sprendimo argumentas, kad PAV ataskaitoje netinkamai atsižvelgta į RAAD 2009-02-10 rašte pateiktą pastabą dėl PAV ataskaitos neatitikimo PAV programoje nustatyto ataskaitos turinio dėl numatomo atliekų ne tik iš Vilniaus, bet ir iš Utenos deginimo, aiškinamas plečiamai, yra nepagrįstas, todėl atmestinas. Be kita ko, teismas sutinka su UAB „Reenergy“ skunde šiuo aspektu išsakyta pozicija, kad RAAD nepagrindė, kokią neigiamą poveikį aplinkai gali turėti Gamykla, jei joje bus deginamos ne tik Vilniaus, bet ir Utenos apskrities šiukšlės.

Dėl 2-osios RAAD rašte pateiktos pastabos teismas atkreipia dėmesį, kad RAAD sprendime šią pastabą ne cituoja iš savo 2009-02-10 rašto, bet ją komentuoja plečiamai, t. y. pasisako, kad PAV ataskaitoje nebuvo atsižvelgta į RAAD 2009-02-10 rašte pateiktą pastabą, jog nei viena ataskaitoje minimų regionų savivaldybė, nei regioniniai apskričių atliekų tvarkymo centrai jokių dokumentu ar sprendimu nėra patvirtinę, kad tieks komunalines atliekas. Tačiau, vertinant paties 2009-02-10 rašto turinį, matyti, kad tokios pastabos jame nebuvo nurodytos. Kaip nurodyta aukščiau, RAAD 2009-02-10 rašte PAV ataskaitos rengėjui buvo pateikta pastaba, kad PAV ataskaitoje neišnagrinėta planuojamo įgyvendinti atliekų tvarkymo būdo aplinkosauginė ir ekonominė įtaka šiuo metu esamai regioninių atliekų tvarkymo centrų sistemai, kad reikalinga pateikti Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro akcininkų susirinkimo sprendimą bei Vilniaus apskrities regioninės tarybos sprendimą, tačiau jame nebuvo detalizuota, kokius konkrečiai sprendimus reikalinga pateikti. Teismo vertinimu, jau vien tai, kad RAAD rašte tokia pastaba PAV ataskaitą rengiančiam subjektui nebuvo pateikta, yra pagrindas išvadai, kad šis RAAD neigiamo sprendimo dėl Gamyklos statybų motyvas yra nepagrįstas. Tačiau pastebėtina, jog net jei ir būtų galima interpretuojant RAAD 2009-02-10 rašto 45 punkte nurodytą pastabą įžvelgti, tokį jos turinį, kokį RAAD nurodo savo sprendime kaip motyvą, kuriuo grindžia neigiamą atsakymą dėl Gamyklos statybų galimybes, svarbu atkreipti dėmesį į PAV tikslus. PAV įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad PAV tikslai yra: nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai, gyvūnijai ir augalijai, dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, materialinėms vertybėms ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai; sumažinti planuojamos ūkinės veiklos neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir kitiems 4 str. 1 punkte išvardytiems aplinkos komponentams arba šio poveikio išvengti; nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje. PAV

 KOPILIA ŽŪRĖ

įstatyme apibrėžtų PAV tikslų kontekste vertinant RAAD motyvą dėl PAV ataskaitoje nepateiktų dokumentų, patvirtinančių komunalinių atliekų tiekimą gamyklai, darytina išvada, kad toks motyvas iš esmės negali būti laikomas tinkamu vertinant planuojamos ūkinės veiklos galimybes pagal pateiktą PAV ataskaitą, nes PAV proceso metu sprendžiamas ne veiklos vystymo planas, o planuojamos ūkinės veiklos poveikis aplinkai.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, objektyviai, išsamiai ir visapusiškai ištyręs byloje surinktus įrodymus, teismas daro išvadą, kad RAAD sprendimas priimtas plečiamai ir neteisingai aiškinant PAV įstatymo ir Savivaldos įstatymo nuostatas, jame pateikiami argumentai nėra pakankami nepritarti Gamyklos statyboms, RAAD nepateikia jokių objektyvių įrodymų, pagrindžiančių sprendimo argumentus, todėl RAAD sprendimas yra naikintinas ir RAAD įpareigojamas priimti naują sprendimą, patvirtinant Gamyklos PAV ataskaitą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 85-87 straipsniais, 88 str. 2 punktu, 101 str. 1 punktu, 127 str. 1 dalimi, 129 straipsniu, teismas

n u s p r e n d ė:

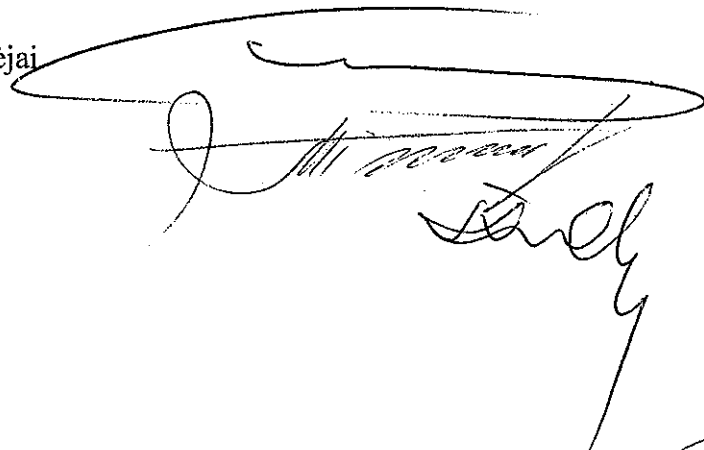
administracinę bylą dalyje pagal pareiškėjo Juozo Jakavičiaus skundą atsakovui Vilniaus visuomenės sveikatos centrui nutraukti.

Skundą dalyje pagal pareiškėjos UAB „Reenergy“ reikalavimus atsakovui Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentui dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti.

Panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento 2010-11-09 sprendimą Nr. VR-1.7-1840 ir įpareigoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentą priimti naują sprendimą, patvirtinant planuojamos ūkinės veiklos – Regioninės komunalinių atliekų deginimo gamyklos statybų Jočionių g. 13, Vilniuje, – poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą.

Sprendimas per keturiolika dienų nuo jo paskelbimo dienos apeliaciniu skundu gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

Teisėjai

Arūnas Kaminskas

Mefodija Povilaitienė

Nijolė Šidagienė

KOPIJA TIKRA
Teisėjo padėjėjas

20 11-07-07